

Asia: VN/32466/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan lisättäväksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin uusi 3 a luku, jossa säädettäisiin Rajavartiolaitoksen rikostiedustelusta, rikostiedustelukeinoista ja niiden käytöstä uhkaperusteisessa rikostiedustelussa. Myös salaisia tiedonhankintakeinoja koskevaan 3 lukuun ehdotetaan muutoksia. Rajavartiolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, jotka mahdollistaisivat niin sanottujen automaattisten keräinten käytön avoimiin lähteisiin kohdistuvan tiedon haussa ja tallentamisessa.

Hallituksen esitysluonnoksen valmistelun aikana on kuultu Tullin asiantuntijoita.

Esityksen mukaan Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rikostiedustelukeinolla hankittuja tietoja oma-aloitteisesti tai pyynnöstä sellaiselle viranomaiselle, jolla on toimivalta uhkan torjumiseksi tarvittavan toimenpiteen toteuttamiseksi, jos se on välttämätöntä 57 c §:ssä tarkoitetun uhan torjumiseksi. Lisäksi Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rikostiedustelukeinolla hankittuja tietoja oma-aloitteisesti tai pyynnöstä, jos se on yksittäistapauksessa välttämätöntä: mm. 1) muulle esitutkintaviranomaiselle sen toiminnan suuntaamiseksi ja rikoksen estämiseksi ja 3) muulle esitutkintaviranomaiselle pakkokeinolain 10 luvun 3 §:n 2–5 momentissa tarkoitetun rikoksen selvittämiseksi. Edelleen esityksen mukaan Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa oma-aloitteisesti tai pyynnöstä sellaisia rikostiedustelukeinolla hankittuja tietoja, joiden ilmaisemiseen on yksittäistapauksessa painava syy hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapauten kohdistuvan rikoksen tai huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi taikka kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Tulli pitää edellä mainittuja tiedon luovutusta koskevia säännöksiä tärkeinä oman toimintansa kannalta.

Tulli pitää myös tärkeänä, että esitykseen sisältyvät säännökset rikostiedustelutoimivaltaan kuuluvan tiedonhankinnan siirtämisestä joko keskusrikospoliisille tai Tullille.

Tulli kannattaa muiltakin osin esitystä ja pitää sitä tärkeänä siihen kirjattujen tavoitteiden kannalta.

Tulli toteaa lopuksi, että Tullilla on vireillä oma rikostiedustelua koskeva hanke, ja Tullin rikostiedustelua koskeva hallituksen esitysluonnos on lausuntopalvelussa 17.8.2026 saakka.

Alamäki-Karkiainen Pirkko
Tulli.fi